

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 3.— Núm. 88.— Diumenge 13 d'Abri de 1902.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs pùblichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia's plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la faciltat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presta servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

La mort del Dr. Robert

Al desvetllarse abans d'ahir la Terra Catalana, sentí ferida la seva ànima per la trista nova. Lo condol se mostrava en totes las caras; la pena omplia's cors; les llàgrimas espurnejaven en los ulls dels homes més serèns.... Havia mort lo gran patrici, l'eminent de tothom regoneguda, lo ciutadà de caràcter sencer y honradàs convicçions que ab la brillantor de sa pensa y ab lo foch de sa paraula sapigüé enlairar com cap altre la bandera de las nostres reivindicacions nacionals.

Encomiar l'obra gegantina del Doctor Robert, és fayna inútil, puig que no queda ja ni un recò de Catalunya ahont no fos estimat y admirat sempre. Fill d'una època en que els principis autonomistas eran rebutjats per la generalitat, lo seu claríssim talent li mostrà aviat quin era l'únic camí que devian seguir los pobles pera dignificarse y cumplir sa missió dintre l'actual estat de civilisació y de cultura. Y quan lo que primer fou presentiment adquirí'l caràcter de la convicció ferma y arrelada, ni un moment dubtà en consagrar las seves activitats, los seus prestigis y las seves energias á la defensa de l'ideal salvador, del pensament català que apunta en l'horitzó com sol de glòria y de felicitat pera la nostra Pàtria.

L'obra del Doctor Robert és de las que's perpetuan en la vida dels pobles. Fou lo gran expositor y sintetizador del Catalanisme, lo verb d'una rassa que aspira no a dominar á las demés que forman l'Estat espanyol, sino a respectarlas á totes deixant que cada una s'administri y governi ab llibertat completa. En aquest sentit, propis y estranyos no podrán negarli mai los duts de superior cultura, de bondat de cor y de discreció que'l feien l'home més popular de Catalunya y tal vegada'l polítich més conegut d'Espanya.

La pèrdua que pera'l Catalanisme representa la fatal desgracia que plorèm, ab tot y ésser tan gran y tan irreparable, no'n ha de portar á la desesperació, porque ni un moment se retardarà'l triomf de la nostra causa. Precisament és lley constant que los genis no sols compleixen sa missió en vida, sinó que la seva acció transpassa's lindars del sepulcre y ensenyà y serveix de guia á las futures generacions. Són com aquestas estrelles colocadas á distancia enorme de la terra, y que, encara que de sopte s'apaguessin, per espai de molts anys continuarián enviantnos la seva llum explendorosa.

Y que no hi ha dubte que la tasca de l'eminent patrici seguirà donant fruys abundoses, ho diu l'entusiastme ab que's rebían sos magistrals discursos, ho diu la ràpida creixensa dels nostres ideals, y ho diu, per fi, aquest sentiment general, unànim, que á Catalunya ha produhit la seva mort inesperada.

Plorèmlo, sí, al Doctor Robert; associemse de cor á la fondissima pena que trasbalsa ayuy á tots los amants de la nostra Pàtria; però no oblidèm que ara més que mai nos toca treballar y lluytar ab sé y decisió pel pervindre de Catalunya....

Aquesta, pera nosaltres, és la meillor manera d'honorar la memoria del qui desd'ayuy será considerat com á una de las glòries més llegítimes de la nostra Terra.

Robert ha mort!

Ha mort ja!.... L'home gran, lo fill aymantíssim de la terra catalana, lo capdill fidel y lluytador, l'eminent sabi, l'ilustre polítich.... ha mort!.... Estel de claror immensa, que brillava ab los enlluernadors espurneigs de sus qualitats excepcionals, ha quedat tapat per un núvol negre y esgarriós!.... ¡Arbre seconf, qu'havia ja escampat arrèu sos fruys abundantíssims, nos l'ha tallat la dalla espanota de la mort!....

Catalunya'l plora, l'plorará ab ràhol!.... ¡De dol s'omplirà tota la terra, y sens consol gemerà aclaparada per lo pès inmens d'aquesta desgracia, que Déu, Ell sab per què, l'hi ha enviat!....

J'no!.... No és pas hora encara de que cantèm los cataláns las glòries d'aquest nostre germa, de que fem públich pregó de sus virtuts, ni exempliforosa ostentació de sus mereixements... que'l plor lligaría nostra llengua y'l nostre cap enfosquit per un núvol de tristesa profondíssima no podrà pas lligar rès que valgués la pena..... y Catalunya ja ho sap..... y'l mon també!....

Si llur cós ha baixat ja á la tomba, si's frets marbres han reclòs llur ca lavre, venerable despulla que d'ell aquí á la terra's quedará, llur ànima brillarà al cel, pregant á Déu pel triomf de la causa catalana, de que'n fou un veritable apòstol!....

Si ha mort ja!.... ¡si ja l'hem perdut!.... ¡si ja no viu ab nosaltres!.... Mes no morirà sa memoria!.... ¡no's perdrà son record!.... ¡sa figura respectable prou nos quedarà!.... ja se l'hi alsarà una estatú!.... tots, tots l'hi alçarem!.... ¡als carrers hi posarem son nom!....

Y sus glòries y sus grandeses y sus mereixements sempre vius, sempre lluminosos, los arxivaran á nostras historias, enriquidas ja ab las glòries, ab los recorts, ab las grandeses, ab los mereixements dels apòstols y dels màrtirs que ha tingut la nostra Causa Santa!....

Ha mort Robert!.... Al Cel s'ia!... M. S.

Homenatge á Robert

Sr. Director de

Lo CAMP DE TARRAGONA.

Present:

Molt distingit Sr. meu: L'inesperada mort de l'ilustre diputat per Barcelona Dr. Robert, ha impresionat fondament no sols als qui tinguerem la ditta de coneixerlo personalment, sinó á quants apreciaren en lo capdill del regionalisme català, sus duts de home de ciència y que'l veneraven desde que en las Corts fèu sentir de un modo magistral s'autorisada vèu en defensa dels ideals de la nostra terra, guanyantse, per la brillant forma ab que exposà nostre programa,

las simpatias de tots, fins de sos més acèrrims enemichs y escampant per tots los àmbits d'Espanya las ideas catalanistas, més respectadas com més coneigudas sigan, puig sabut és que la majoria parlan mal del regionalisme desconexente finissa essència.

Deber dels pobles és honrar la memòria dels qui per ells se sacrificaren, y en aqueix sentit á Barcelona s'inicià l'idea d'aixecar un monument que perpetui la memòria del patrici, que tot ho sacrificà, interessos, afecions, fins l'amor á la família y á la ciència, al progrés dels ideals catalanistas, dels que'n sigue apòstol tant decidit, que sens dubte l'interminable sèrie discursos pronunciats en reunions, societats meetings y en las Corts, han contribuit á l'agotament de sa existència, de sus foras físicas, y han precipitat sa mort.

Mes ab tot y ésser molt lloable la idea del monument, me sembla que no es prou. Aquell s'aixecarà á Barcelona, y'l meu objecte és que la bona memòria de'n Robert se perpetui per Catalunya tota, puig que pera tot Catalunya treballà. Seria donchs acertat que totes las ciutats, vilas, pobles y pueblos ahont se parla català tinguessin lo bon acerti de posar lo nom del Dr. Robert á un dels carrers de la població.

A n'aqueix fí deurià treballar tots fins á conseguir que ni en un sol llogaret de la terra hi manqués lo carrer de'n Robert, demonstrant ab aquesta unanimitat lo sentiment de tot Catalunya, l'alta estima en que per tot se tenia á qui l'història jutjarà com un dels patricis que més forta embrandida feran donar al Catalanisme.

Vegi si l'idea és acertada y si pot prestar son concurs pera que siga un fet ben aviat.

Quedo de vostè affm. S. S. q. b. s. m.,

UN TARRAGONÍ.

12 Abril 1902.

Datos biogràfics

Don Bartomeu Robert va neixer á Tampico (Mèxic), de pare català, reputat metge que s'havia establert en aquella ciutat lo dia 19 d'Octubre de 1842.

Va passar á Sitges la seva primera joventut, havent estudiat llatí ab Mossèn Farguell, y guanyant després lo títol de Batxiller en Arts en l'Institut provincial de segona ensenyansa de Barcelona.

En la mateixa ciutat va cursar la carrera de Medecina y Cirurgia, havent sigut alumne dels sabis professors Letamendi, Juanich, Coca, Carbó, Rull, Ferrer y Garcés, Foix, Magás, Picas y altres, graduantse en 1863 y guanyant los premis ordinaris y extraordinaris de llicenciatura.

Més tard va doctorarse á l'Universitat Central, ab calificació de «sobresaliente».

Durant la seva vida d'estudiant, exemplar com pocas, lo jove Robert va distinguir entre tots los seus companys, per la seva vocació á la carrera que havia empès y gran amor á la ciència.

En 1859 va guanyar per oposicions la plassa d'alumne intern, encarregantse sempre de la guardia nocturna de las clínicas oficiales de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona. En 1870, també previas oposicions, va prendre possessió de la plassa de metge major de l'esmentat Hospital, exercint lo càrrec desde 1869 al 1875.

Vacants las càtedras de Patología interna de las Facultats de Barcelona, Valencia y Santiago de Galicia, lo doctor Robert va fer oposicions, guanyant la de Barcelona en 1875 per haver sigut collocat en primer lloc de la primera terna.

De la seva gestió com á catedràtic rès ne dirèm, ja que pera nosaltres parlan ab prou eloquència aquest floret de metges notables que honran la Medicina catalana, gayrebé tots deixebles del doctor Robert, los qui no regatejan may al seu mestre, l'elogi que's mereix pel gran zel ab qui ha exercit lo professorat fins á la seva mort, ab tot y que darrerament la seva càtedra no li era gens productiva, ja que d'ensà que's va declarar l'incompatibilitat del seu càrrec ab lo Diputat a Corts, la exercia per pur platonisme.

Referent á l'alt concepte de que gosava lo doctor Robert á Barcelona com á metge, rès podríam dir que parlés tant alt com la seva extraordinaria clientela que exigia del sabi doctor un treball continuat y fatigós en extrèm, sols soportable quan se sent una vocació tan ferma com la que tenia'l doctor Robert per la seva carrera.

Però l'eminente doctor no era sols lo metge pera ls seus malalts, sinó l'amich carinyosissim que, ab un remey pel còs, sabia administrish un consol pera l'ànima, y no pocas vegadas ab esperit de veritable caritat havia socorregut humanas miserias en algunes de las casas que visitava y en las que sense'l seu aussili precuriari, tal vegada no s'hauria pogut atendre degudament al malalt.

En el terreno didàctic y de propaganda científica és veritablement incalculable l'obra del doctor Robert, donchs ascedeixen á un número colosal las seves conferencias y discursos pronunciats en diferents centres y corporacions. Ab tot, no podem deixar de recordar per la gran importància que varem revestir y lo molt que varen solidar la reputació científica del doctor Robert, los cursos complerts de Patología que va esplicar á l'Institut Mèdic de Barcelona y las conferencies donadas á l'Academia «El Laboratorio» sobre'l tractament de la dispepsia y l'ús de l'alcohol en la curació de las pulmonías.

A l'Ateneu Barcelonès, curs de 1879 á 1880, va desenrotllar en varias conferencies, lo tema: «Causas de la tisis», y en 1890, altre sobre l'hipnotisme.

Elegit president d'aquesta Corporació l'any 1881, va llegir un discurs sobre'l tema: «L'antropologia y la historia», no menys notable quel titulat: «La cèlula social», al que va donar lectura ab motiu de la nova elecció de que va ser objecte novament pera'l mateix càrrec, un d'aquests darrers cursos.

Va ser president de la Real Academia de Medicina y Cirurgia de Barcelona, durant quatre biennis consecutius: dos cops de l'Academia y Laboratori de Ciències Mèdiques de Barcelona; va ocupar la vis-presidència en lo Congrés Mèdic Internacional reunit á Barcelona en 1888, y va pendre part en los Congresos mèdics de Sevilla, Berlin, Roma y molts altres.

Durant alguns bienis va ser vocal de la Junta Provincial de Sanitat de Barcelona y de la Junta Municipal, quins càrrecs lo varen obligar á prestar servey durant l'epidèmia de la febre groga (1870) y la del cólera morbo assàtic (1885), havent sigut recompensat pel Gobern ab la Creu de Carles III, y per l'Ajuntament ab diplomas honorífics y medallas.

Era soci corresponent de las Acadèmies de Medicina de València, Sevilla, Galicia, Asturias y Saragossa y de la Mèdic-quirúrgica de Madrid; soci corresponent de l'Acadèmia Mèdic-pràctica de París, de la de Higiene de Florencia, etz., etz.

Lo doctor don Angel Pulido, actual Director general de Sanitat, escribia del doctor Robert en 1883: «Preguntad á qualquier catalán, al llegar á Madrid, si conoce al diputado ó al senador de su distrito; probable es que no, aun cuando le haya visitado, pero á Bartolomé Robert le conocen los pobres y los ricos, las mujeres y los hombres; todos han acudido alguna vez á reclamar sus auxilios».

Són innumerables las obras científicas qu'el doctor Robert deixa escritas, consistint principalment en memorias, discursos y conferencias.

Algunes d'aquestes obras son escritas en col·laboració de reputats metges.

Fins aquí, lo més sustancial respecte á la personalitat mèdich-científica del doctor Robert. Respecte á la seva figura política, aquesta es ben coneguda de tothom pera qu'ns entretenguem en detallarla.

Lo doctor Robert, com amant que havia sigut sempre de les glòries de Catalunya, no podia deixar de treballar de una manera directa pel seu benestar, qu'ls bona ciutadans fundan en lo triomf de la causa de les seves reivindicacions històriques. Això y res més es lo que va moure á acceptar lo càrrec de Alcalde de Barcelona al pujar lo Gobern d'en Silvela, després de les desfetes colonials, donchs sabia per experiència pròpia, ja qu'antteriorment havia sigut regidor del nostre Municipi, que la verdadera regeneració de la pàtria havia de comensar per la dels Ajuntaments, principalment pel de Barcelona, cap y cada de Catalunya, que tan necessitat ne estava.

Desd'el silló presidencial de l'Ajuntament, en aquella època de perdurable memòria pera Barcelona, lo doctor Robert va comensar desd'el primer dia una campanya de moralisació que va ser la primera embestida contra'l caciquisme que tenia acaparats tots los organismes municipals.

Ab tot, llavors l'enemic era poderós y no va parar fins desposeir ab malas arts á l'eminent patrici del càrrec que ab un aplauso de la ciutat exercia.

Tothom sab perquè'l doctor Robert va sortir del Municipi: per defensar los drets del poble posats en perill per las concupiscències del fisc. Tothom sab com va sortir: ab lo front ben alt y disposat á sostén en totas parts y ocasions la bandera de moralitat, y de regeneració, que havia desplegat en lo Municipi.

Aquesta bandera va ésser la que va presidir aquella activa campanya en favor del Concert Econòmic que va resonar per tot Catalunya, perquè no era sinó'l primer pas cap á la consecució de las aspiracions que cobeja l'ànim catalana, vinculadas en lo programa autonomista que defensèm.

Si'l doctor Robert en companyia dels presidents que representaven las entitats barceloninas de més significació, va sapiguer desvetllar l'ànim de Catalunya, res ho prova tant com lo brillant resultat de las eleccions de diputats á Corts en las que l'eminent patrici, quina pèrdua plòrèm, va sortir en primer lloc juntament ab altres companys de causa que varen figurar al seu costat en l'obra de propagació dels nostres ideals.

De com lo doctor Robert ha correspost á la confiança que n'ell va depositar Barcelona, ne son prova clara las valentes y patriòtiques campanyas del Congrés en prò de l'autonomia de Catalunya y dels interessos de la nostra estimada terra, que tant van enlairar lo nom del il-lustre diputat fins entre ls seus compatriots que ploran avuy la mort de l'apòstol del nostre credo ab demostracions de dol nacional.

niment la citada R. O., creurá de bona fé que realment se proposa normalizar nostra situació tributaria.

Quan menys, aquesta fou nostra impresió al llegir en la premsa periòdica un telegramma que deya que el ministro del ramo donava instruccions encaminadas á la resolució de aquest conflicte.

Li sembla al senyor ministre que als propietaris de vinyas filoxeradas, que per deutes de contribució á la Hisenda fa ja anys que tenim adjudicades las fincas á l'Estat, nos treu de cap apuro això que diu en la disposició 4.ª: Las bajas que se acuerden surtirán sus efectos en la forma siguiente: las acordadas con arreglo á lo dispuesto en el reglamento territorial de 30 de Septiembre de 1885, durante los años 99-901 surtirán sus efectos en el repartimiento per el año 903 y anar seguit.

Ha de saber lo senyor Ministre, qu'el Priorat no dèu, ni pot posarse al corrent de la contribució, perquè la desolació produïda per la filoxera ha sigut desolació veritat. Y si algúns propietaris hi han que, perque viuhen de renda ó bé perque tenen altres fincas en comarcas més privilegiadas, han pogut y han volgut pagar la contribució per no veure las seves fincas embargadas, consentint sense protesta que las fincas dels petits fossin adjudicades á l'Estat, aquells serán los únichs que donarán las gracies per la publicació d'aquesta Real Ordre que á nosaltres malehida la gracia que'n fà.

Y aquells las poden donar sempre las gracies al Gobern. Com que la major part d'ells no pagan lo que deurian, sembla que ara fan lo sacrifici de pagar lo que no dèuen; y fins serán capassos d'acullirse desseguida á la Real Ordre, pera que'l aprobi totseguit los expedients, no recordantse de la situació dels petits propietaris.

Lo que mereix un aplauso (y posa al Minstre molts kilòmetres per sobre de tots sos antecessors) és la disposició 9.ª de la Real Ordre de referencia. Diu aixís: Se autoriza á esa Dirección general para que pueda disponer la comprobación pericial de toda la riqueza de los términos damnificados por la filoxera.

Ara comprenèm perque existia la desigualtat irritant, que en materia de tributació territorial, s'observava en aquesta província y de la qual nos queixavam días enrera. ¡Gran cosa! si la Dirección general no estava autorizada para poder disponer la comprobación pericial. Ja veurán com ara no existirà aquella desigualtat. ¡Oh! y tal vegada farà un nou cuerpo d'això de la inspección, que podrà proporcionar algún profit als vinyatayres, que hem sigut tan tontos de plantar ceps americans que may nos donarán pá.

¿Que encara que fassin lo cuerpo, no ns hi deixaran entrar?

V. ESTRÈM.
Falset 6 d'Abril de 1902.

DE FESTA

Lo pròxim mes de Maig, lo mes de l'amor, de la poesia y de las flors, sera aquest any més rialler encara á Europa.

Com si totas las qüestions graves estiguessin resoltas, la premsa dedica preferent atenció á tres successos que avuy en dia absorveixen ab sos preparatius tot lo temps de las cancellerias.

Nos referim á las festas que tindrán lloc á Russia ab motiu del viatge del President de la República Francesa Mr. Loubet y á las ab que celebrarán la coronació de Eduard VII y Alfons XIII, Inglaterra y Espanya.

Pera Fransa representa'l viatge de Loubet la consolidació de laliança Franch-Russa, l'apoyo que presta al pais que representa l'imperi de la democracia á Europa lo més autòcrata dels soberans, l'emperador de Russia.

Té aquest aconteixement á la vegada per objecte, mostrar á las dues nacions unidas devant la triple aliança, que aquests días acaba de renovarse, encara que sa consistencia no siga tal vegada tant forta com quan, durant l'època de Bismarck, arribaren á un acord Austria, Alemanya y Italia, puig aquesta última nació té avuy majors simpatias per Fransa, quin important mercat comercial li es necessari pera sos productes.

Russia, per deferència á sa aliada y corresponden als obsequis que Fransa dispensa á l'Emperador durant son darrer viatge á la república vehina, farà sens dubte una esplèndida rebuda á Mr. Loubet, sobresurtint en las festas las de caràcter militar.

Inglaterra y Espanya's disposan també á festas sumptuosas, que són la constant preocupació dels governs respectius. Ab ayal ocasió Inglate-

rra demostrarà son poderiu naval fent una soberbia concentració de batxells de guerra, y nosaltres entre'l programa despuntarán per la fastuositat ab que volen ferse las corridas de toros ab caballers en plassa, corridas de toros que han sigut objecte d'estudi detingut en l'últim consell de ministres.

Passarán las festas, tornarán á sas casas lo gran nombre de viatgers que haurán afliut á San Petersbourg, Londres y Madrid, restarán satisfechos los enviats extraordinaris que hi assistiran, haurán quedat en aquellas afortunadas poblacions bons ingressos y tot tornarà á son estat natural.

Sols allavars tornarán á preocupar-se's goberns respectius de's problemes pendents, que no estarán sinó adormits mentres duri'l parèntesis de las festas. Rusia al despedir á Loubet tindrà que pensar en sas dificultats interioras cada dia més grossas, Inglaterra tornarà á sa pesadilla constant, la guerra de l'Africa del Sud, y Espanya á l'extingir'ssels darrers compassos de las músicas, tornarà á trobar-se ab los cent mil y un problemes que esperan satisfactoria resolució del gobern.

Serán las festas sols un compás d'espera, y vulga Déu que després puga ferse alguna cosa de profit en benefici del poble. D'aquí al Maig anirèm tirant y sols pera després tenim dret á esperar que sigan traduhits en fets algúns, encara que pochs, dels projectes que dèuen ésser objecte d'estudi pels nostres gobernants.

Lo Treball manual

Un amich moi volgut me prega ab molta insistència que li escriga un article sobre'l tema que serveix d'épigraf á n'aquest escrit; pera publicarlo á l'acreditat setmanari LO CAMP DE TARRAGONA, y encar que no deuria pender part en aquesta informació, després de lo qu'en lo mateix ha publicat l'entès escriptor pedagògich En Carles Viola y de lo que han dit sobre'l mateix assumpto las principals revistas de la localitat, pera que'l públich y lac autoritats no donguin á ma intervenció un significat que no té; però com los meus amichs may me demanen en vía, entre atendrer á mas repugnancies y complauert á l'amich, prefereixo això darrer. Feta aquesta declaració que considero necessaria, vaig á entrar en materia.

L'expressió *Treball manual* no indica per si mateixa com succeix en altres, la veritable significació de lo que ab ella's vol dir, y per això són moltíssims los que creuhen de bona fe que's tracta de l'ocupació mecànica qu'en las escolas pot donar-se á las mans pera que'l seu exercisi servixi de contrapès al treball de l'intel·ligència. Jo considero que té una vaula pedagògica molt superior á la que significan sas paraulas y á la que ordinariament sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariament sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels còs, segons opinió de quasi tots los pedagogos, sinó qu'es, ó mellor dit dèu ésser una gimnàstica completa de la materia y de l'esperit, una sèrie metòdica d'exercisis escolars que fassin pensar y tingan ocupat lo còs d'una manera natural, ordenada, armònica y progressiva. Aquesta és pera mi la veritable significació d'aquellas paraules y aquelles que ordinariamente sol atribuhi'selshí; perque á ma manera de veurer, no és lo *Treball manual* un exercisi del organisme com vèu en ella's vulgo, ni una ocupació en que predomina'l treball dels c

Pastillas Morelló

Hibernon.—Dissapte, 19.—Sots. Lleó IX Jordi b., y Hermògenes, Vicens, Ca- yo y Expedít mrs. Quaranta horas: comensan á l'Iglesia de Sant Joan Baptista y dissapte passa rán á l'Iglesia de las Religiosas carmelitas Descalsas.

NOVAS

Pera tractar de la rectificació de les llistas del cens electoral, se celebrará avuy á las cinch de la tarda una reunió en lo local de la redacció de LO CAMP.

Preguem á les persones invitades y á quants s'interessin en que les eleccions siguin una veritat, no deixin d'assistirhi, puig al rectificació de les llistas electorals es de capdai importància pera tothom que desitji la purificació del sufragi.

Per los passatgers vinguts ab lo primer tren del divendres de Barcelona, fou coneguda en questa ciutat la mort del gran patriota Dr. Robert, produint la trista nova un gran sentiment en tots y una pena fondíssima als qui com nosaltres veneravam al mestre, á l'home de ciència y al valent campeó del catalanisme.

Pochs minuts després arribava á la Redacció telegrafia de la «Lliga Regionalista» donantnos compte de l'infausta nova.

Inmediatament enviarem á Barcelona lo següent telefonema:

«Profundament afectats los hi transmetem nostre més sentit pèsam per la mort de l'insigne patrio Robert.—Associació Catalanista.—Lo CAMP DE TARRAGONA.»

També telefoná á son president, que's troba actualment á Barcelona, la «Joventut Catalanista», pregantli transmíties l'expresió de condol de l'agrupació á la familia del Dr. Roberi.

En lo sumptuós acte de l'enterro hi estigueren representats l'«Associació Catalanista de Tarragona y sa comarca», la «Joventut Catalanista» y Lo CAMP DE TARRAGONA.

Tan prompte tinguerem noticia de la mort del Dr. Robert, siguieren endolats los balcons de la casa que ocupa la «Associació Catalanista» y la nostra Redacció.

Nostres desitjos haurien sigut publicar en aquest número lo retrato de l'eminente doctor D. Bartomeu Robert (a. C. s.), mes aquests no han pogut realisar-se, no obstant las gestions fetas en aqueix sentit en repetits telefonemas á Barcelona, per la falta de clixe que no'n hem pogut proporcionarnos ab la celeritat que's requeria.

Es una llàstima que nosaltres som los primers de lamentar, puig sapiguts són los propòsits que'n animan de complaure á nostres suscriptors.

Hem rebut ahir la carta que publicà en aquest mateix número proposant que Catalunya tota honri la bona memòria del Dr. Robert, donant en totes las poblacions de la terra lo nom de l'ilustre finat á un dels carrers de la població.

Lo CAMP DE TARRAGONA s'associa ab entusiasme á l'idea y la recomana al Ajuntament seguir de que tot Tarragona veuria ab gust que s'accordés posar á un dels nostres carrers lo nom del pensador, del home de ciència, del defensor eloquent y entusiasta de las ideas autonómistas, quina pèrdua plorà avuy tot Catalunya.

Lo dilluns passat varias distingidas personas de Tarragona y nostre redactor Sr. Lloret estiguieren en la presó de Barcelona á saludar al nostre distingut amich D. Enrich Prat de la Riba, y á ferli present son sentiment per la detenció.

Pochs moments després d'haver sortit la comisió de Tarragona, lo Jutje militar cridà al Sr. Prat manifestantli que podia surrir de la presó, ab la condició de anar directament á sa casa ahont quedaria arrestat.

Celebrém aquesta mellora en la situació del Sr. Prat de la Riba, y nostre satisfacció serà major si com desitjèm obté prompte lo deslliurament complet.

Una noticia sumament agradosa ténim avuy que comunicar á nostres llegidors. Per conducte que no'n dóna lloch al més petit dubte sabèm que prompte serà un fet enllàs á Reus dels ferro-carrils del Nord ab los de la companyia de Madrid, Saragossa y Alacant.

Es cert qu'aquesta última companyia ha recorregut contra la Real ordre, per la via contenciosa-administrativa, mes això ha sigut sols un recurs pera guanyar temps y posar-se d'accord ab la del Nord sobre tarifas, drets de peatge, etc., etc.

Les negociacions entaulades entre abduas companyias marxan per bon camí, y com no és de creure que ofereixin difi-

cultas insuperables lo mateix per una que per altre part, se té la confiança de que quedarán llistas prompte y podrá darse á cap l'enllàs.

Del Sr. Gobernador de la Província D. Bernat Amer, hem rebut atentes comunicacions dirigidas á l'«Associació Catalanista» y á LO CAMP DE TARRAGONA, interessantnos á que, com á tots los que desitjan la depuració del sufragi, prenguem part en las operacions de rectificació del Cens electoral, ajudant en aquest sentit, per tots los medis de que pugam disposar, als propòsits manifestats pel Ministro de la Gobernació.

Acompanya á las ditas comunicacions un número del Boletín oficial de la Província fetxa q de l'actual, que publica la Circular del Sr. Gobernador sobre eleccions y reproduixeix totas las disposicions que sobre rectificació del cens dèuen tindrens present.

Agradí al Sr. Amer la deferència que ab nosaltres ha tingut, y com recordem l'imparcialitat ab que va procedir quan las eleccions passadas, sols desitjarem que en las properas poguessim comptar ab una autoritat tant respectuosa ab la llei com lo Sr. Amer.

Passan las setmanas y's mesos y'lo per 100 de recàrrec sobre's consums segueix cobrantse, notantsi ab tot lo que és refereix ab aquesta important qüestió una parsimonía per part de l'Ajuntament, que's fà més de notar quan en altres assumpts lo Sr. Pallarés procura complaire los desitjos de los administrats.

Veurem si a l'arribar á la setmana entrant haurà oficiat al Sindicat sobre la pregunta feta ja per dues vegadas per nostre amich Sr. Rossell referent al cumpliment d'un contracte fet per l'Ajuntament y que no dóna lloch á cap dubte d'interpretació.

Volem creuer que si, puig pera redactar un senzill ofici creyem que no són precisas tres setmanas y ja va sent temps de que aquesta qüestió s'enllestixi.

Ha sigut favorablement acollit y comentat l'article de nostre colloborador Carles Viola, demandant s'enviessin á Italia dos mestres á estudiar lo curs de treballs manuals.

Avuy sobre tant interessant assumpt, publicarem altre article del estimat amich Cluet, qui tanta autoritat te ab tot lo que á pedagogia's refereix.

Ab motiu d'haver sigut aumentat lo contingent de la Guardia Civil á Barcelona, s'ha sollicitat d'aquell Ajuntament que facilites local pera quartel.

A n'aquesta petició ha contestat l'Ajuntament que's locals que téls necessita pera serveys municipals y que no pot satisfer lo lloguer d'altres perque no té en los presupostos consignació per això.

Rés, que no creyem que hi hagi cap més de població com Tarragona.

En atenció á las actuals circumstancies ha sigut aplassada la vetllada literaria y musical que l'Agrupació Joventut Catalanista devia celebrar avuy en lo local de l'Associació Catalanista de Tarragona y sa comarca.

Tenim la satisfació de comunicar á nostres lectors que ha experimentat una notable mellora en sa enfermetat l'insigne poeta Mossèn Jascinto Verdaguér.

Ho celebrém y desitjèm que sa melloria continui.

Segons notícias La Renaixensa, podrà comensar á sortir ab gran tamany lo dia primer de Maig pròxim.

Ha sigut noménat redactor polítich de dit estimat confrare, nostre benvolgut amich y company D. Pere Lloret.

L'Ajuntament accordà ab molt bon acert subjectar als venedors de gallinas á que abans de matarlas las portessin á l'eschorrador á ésser reconegudas per los mesclats.

Lo bando ab que's donava coneixement d'aquesta disposició feu ben poca gracia á las gallinaires, que no trobaren meller medi de protestar d'una mida tant justa y tant necessaria baix lo punt de vista de l'higiene, que deixar lo dilluns lo mercat sens carn de gallina.

L'Alcalde va resoldrer lo conflicte estableint taules de gallina per compte de l'Ajuntament, evitant d'aquest modo que's malaltis y'l públich en general tinguessin falta de tant indispensable article.

Deguda á aquesta ferma actitud las venedoras de gallina presentaren en l'última sessió una instància demandant que en lloch de ferse lo reconeixement á l'eschorrador á las quatre de la tarda s'és a las sis del matí, instancia que després de llarga discussió fóu enviada á la corresponent comissió pera que informés.

Enhorabona que's procurei armonissar tots los interessos, mes entenem que las venedoras de gallinas debian haver reconegut á tots los medis abans de declararse en vaga, puig aquella actitud tingué tots los caracters d'imposició, y si las imposicions no dèuen tolerarse may, menys poden ésser consentidas quan se

tracta de qüestions qu'afectan ó poden afectar á la salut pública.

Esperem que's trobarán facilment los medis d'agermanar tots los interessos, y entre tant fém present al Sr. Alcalde lo gust ab que la població ha vist sa ferma actitud en aquest assumpt.

En l'última sessió celebrada per nostre Ajuntament s'accordà no contribuirá á la subscripció per lo monument d'Alfons XII, en rahó á l'estat precari de la caixa municipal.

Fit accort se prengué per 13 vots contra 10.

Lo dia quinze de l'actual mes començarà l'expedició de las cédulas personals d'aquest any.

La Secció de Literatura, Arts y Ciències del Foment de Falset, oficia á l'«Associació Catalanista» de Tarragona y sa comarca» solicitant l'oferta d'un premi pera'l Jochs Florals que celebrara «Lo Foment», lo dia 8 de Septembre vinent.

L'«Associació Catalanista», en sessió del dijous, ocordà accedir á lo que «Lo Foment» demanava y oferir com'á premi un exemplar ricament enquadernat de l'obra «La Tradició Catalana» de'n Torres y Bages, premi que serà adjudicat al autor de la millor monografia sobre el tema «Notícias històriques de la Comarca del Priorat».

Després d'una forta llevantada que feu arribar á nostre port las barcas de Vilanova, Vendrell y Torredembarra, lo temps per fi's decidí á la pluja. Dura aquesta desde primeras horas de la nit del dimecres, fins á la tarde del dijous, ab gran content dels pagesos que creühen ja assegurada ab aquesta aigua la cultura de grà.

Són ja varis los firaires que s'han dirigit á nostre Ajuntament demandant llochs pera la propera fira.

Aplaudim sens reserves de cap mena lo propòsit de no deixarhi establir rifas, puig aquestas no són en la majoria dels cassos més que timbas, més ó menys disfressades.

Nostre particular amich, lo conegut industrial don Joseph Riola, amo de l'acreditat establecimiento de begudes de la Rambla de St. Joan, núm. 22, ab lo fi de complaure á sa nombrosa clientela acaba d'adquirir á l'extranger una màquina pera servir los exquisits gelats escumosos de maduixa, llímit, plátano, taronja, néctar, punsèm y vainilla.

Aquests gelats escumosos serán servits ab las mateixas condicions que á las grans capitals, per lo que estém segurs que serán ben rebuts pel públich y'l amich Riola hi farà un bon negoci.

Lo dia 20 s'administrarà la comunió als malalts acollits á l'Hospital de Sant Pau y Santa Tecla.

Ab aquest motiu y tenint en compte la solemnitat de l'acte, s'está procedint, fá alguns días á varis obrars de restauració en aquell benèfic establiment.

Hem rebut lo discurs que sobre regionalisme pronunciá en los Jochs Florals de Betongs D. Salvador Golpe y un aplech de poesías que ab lo títol de «La vida'l camp» nos ha remès ab sentida dedicatoria nostre amich en Ramón Masiá.

D'aquestes obrars, aixís com també del tomo «Els Sots Ferestechs» d'En Raymón Caselles, ne donarérem compte en extensa secció Bibliogràfica un dels propers números.

Ha comensat l'arreglo de varis obrars del port, qui afirmat estava poch menys qu'intransitables.

Camises y corbatas alta novetat. Camiseria de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

Durant los primers días que per l'Alcalde va dictar-se el bando prohibint que se llenßen la brossa pels carrers y plassas de nostra ciutat se cumplia bastant aqüixa mellora, però ara ja comenza á ésser una de las tantas disposicions que no'n compleixen. Ahont se torna á abusar en gran manera llençar escombraries, és en los carrers de la part alta de la població y particularment en lo de Tras Carniceries Vell, Granada y demés d'aquell barri.

Fóra convenient que's municipials denunciessin als infractors de tan aplaudit bando y que se's hi apliqués sens contemplació de cap mena una forta multa.

Durant la temporada de primavera és quan més forasters visitan nostra ciutat, y un dels punts que més freqüentan per l'hermosí panorama que's descobreix, és lo passeig de Pí y Margall que actualment se troba fet una llàstima y completemt abandonat, ja que l'herba creix per tot arreu.

Es precis pera que's nostres visitants

Obran per inhalació dels agents antisséptics, anti-catarrals y anti-asímatics que's despenent mèntres van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC.

Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malalties del

ventre.

per cròniques que són, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats.

De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, Barcelona.

VENTRELL

per cròniques que són, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats.

De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, Barcelona.

COMERS D'ESTEVE ROSIÑOL

57, Plaça de la Font, 57

DAMASÉ Y BROXAT negre, tot seda (colecció de 50 dibuixos) á pessetas 50 lo conte de 13 metres.

GLACES Y SURAHS, gran varietat de colors, á pessetas 2'00 y 4'50 metre.

TELAS DE VICH Y COUTRAI. de totas ampliadas, se'n han rebut grans assortits.

MADAPOLANS y articles de la Viuda Tolrà: totas las classes á preus de fàbrica.

AVÍS PACIÁ MANUEL

participa á sa nombrosa clientela y al públich en general, que ha trasladat son Establiment á la mateixa Rambla de Sant Joan, n.º 50, entre sessol; demunt de la tenda «Las Baleares», ahont los ofereix son esmerat servei al mateix temps que preus molt econòmichs.

Especialitat en abrichs de senyoras

no pitjorin lo mal concepte que de Tarragona ja tenen y què, quan menys, se ordeni á un parell de peons de la brigada que fassin desapareixer l'herba de tan ben situat-passeig.

La brigada municipal continua treballant en l'arreglo de la rambla de Sant Joan, però ab tan poca activitat que acabaran, si aixís segueixen, quan lo fret no'n permet passejar y disfrutar de tan hermosa via.

¿Qui es que per edat que tingui no voldrà conservar lo primitiu color dels seus cabells? Pera conseguirlo lo perruquer CASALS poseix un procediment indi, purament vegetal, que no taça en lo més mínim lo cutis, reproduceix lo cabell y priva sa cayuda.

TIP. DE FRANCESCH SUGRÀNES, COMTE DE RIUS, 9.

SVENSKA LLOYD

LINIA DE VAPORS DE LLOYD SUECH DE GOTHEMBURG

SERVEI BI-MENSUAL ENTRE TARRAGONA YLS PORTS ESCANDINAUS

Lo vapor suech MÁLAGA sortirà del 1

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La lleigitima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una escrufolacrònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presentan per aquests cassos, vaig ensenyjar los **Hipofosfites Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa. —**Dr. Siloniz**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'affeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de las vísceras abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gilbert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo lleigitim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

**COLONIALS Y QUEVIURES
DE
Joseph Cardona**

Fruytos colonials y conservas de totas classes. Vins, licors y xampans. Formates, mantega, embutits, ceras, cafès, xacolatas, sures y pastas pera sopa, etc.

Portalet, i y Plaça de la Font, 51.—Tarragona.

Maquinaria agricola, industrial y vinícola

Complet assortit en ferreteria

Marceli Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA
Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors d'aradas y bogites pera fondas llaurades y demés màquines agrícoles.

**LA JOYA DEL CENTRE
ESTABLIMENT DE BEGUDAS
DE
JOSEPH RIOLA**

22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22
Se despatxan tota classe de vins y licors de les més acreditadas marcas a preus molt econòmics.

Se serveix a domicili.

**RELOTGERIA
DE
F. RIGAU**

Baixada de Misericòrdia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de composturas.

**La Menorquina
PASTELERIA Y CONFITERIA**

**DE
Ramón Montserrat
Major, 32, cantonada al del Abad
Tarragona**

Aquest establiment ofereix al públic més de tot lo relacionat ab sa classe la especialitat en guirlasses del Pilar y Belgas.—Cafés torrats diariament.—Xerez y Xampanys de totas marcas.

Se serveixen bodas y bateigs

Gran fàbrica de braguers

24, Unió, 24

Hernadios (TRENCATS)
Aquest establiment compta ab los avenços més moderns y pràctics que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les trençadures.

Grans existencies en braguerets de goma pera la curació radical de les trençadures congènitas y adquirides de l'infància y tot lo concernent a Cirujia y a Ortopèdia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que dan singul ocasió de conéixerla, tant per los gèneros de son catàlech com per los preus reduïts.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.—TARRAGONA

BOTIGA DE VARIS GENEROS

**DE
J. GÜELL**
39, Major, 39.—TARRAGONA

Capas de 3 a 15 duros
Gran existencia en capas de classe superior a elegantes y variadas gires a preus de fàbrica.

Ademés hi ha un complet assortit de gèneros pera senyoras y senyors, propis de la present estació.

Camiseria, sastreria y gèneros de punt.

Mundos, parayguas y cotillons.

Llensols de coto, de 8 pams ample per 13 y 1/2 de llarg, a 10 rals un.

Tancat los dies de festa

39, Major, 39.—TARRAGONA

Emulsio Nadal
Única que conté un 80 per 100 d'olis pur de fetge de bacallà y glicerofosfats y hipofosfites de cals y de sosa. Aprobada y recomenada pel Colegi Medich oficial de Barcelona y analitzat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia a l'Universitat de Madrid. Es aliment, llemedinadur y medicament tònic y estimulant del desenvolupament físich; augmenta la secreció de la llet; ajuda la creixensa dels ossos y l'entrancar las dens; d'efectes positius en las embracades y en l'infància. Es crema clara, blanquissima y la més agradable ('s conserva sempre.)

Cura la tos, catarrus, bronquitis, tisis, escrufulas, hifatisme, raquitisme, debilitat, poxa, re, reumatisme, diabetes etc., etc.

Rebutjar las similars y estrangeras, que no receptan, despatxan ni prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmacias.

Depòsit: Dr. Andreu, L. Gasa Barcelo-

na G. Garcia, Martín y C.^a y Fernández, 4,

Nadral y en totas las capitals y poblacions importants, M. Nadal, Tarragona.

Pianos

de las acreditadas fàbricas de Chassaigne frères, Ortiz y Cussó, Armoniums y tota classe d'instruments de música.

Se'n llogan de nous y usats a preus convencionals, desde 10 pessetas al mes.

S'afinan y componen tota mena de instruments de música a preus reduïts. Antich y acreditat magatzem de música de

ANTONI ICART Y ALASÁ

23, San Agusti, 23.—TARRAGONA.—23, San Agusti, 23

SORPRENENT VERITAT!

Unica y veritable ocasió pera gastar béls diners en regalos, quin valor sobrepuja a son cost. Objectes d'or de lley garantiat (18 quilats) ab hermosissims y exaplèdis brillants, químicament perfectes, de mes valor que ls veritables per llur constant explendor y llimpiesa. Descomposició de llum, duresa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 PESSETAS

se regalan a qui distingeixi aquests brillants Alaska dels llegitims. Gran premi a l'Exposició de París.

Alum per caballer, or brillant.	50 pessetas
Idem per idem (brillant molt gròs).	100 »
Agulla, idem idem.	25 »
Idem, idem idem (brillant molt gròs).	50 »
Anell per senyora o senyoreta, idem idem.	25 »
Arracades (parell) pera senyoreta, idem idem.	25 »
Idem per senyora, idem idem.	50 »
Idem per idem (brillant gròs).	100 »
Idem per nenes (gran regalo).	25 »

S'envian franch de tot gasto per corréu, en caixetas certificadas y declarades mercancies pera tota Espanya y illas.

No s'enviarà cap remesa que la petició no vagi acompañada de son import en bitllets del Banc d'Espanya, en earta certificada ó valor declarat.

Envíi la mida dels anells prenentla ab un fil a l'entorn del dit.

No's fan descomptes; no's concédeixen representacions, ni s'envien catálechs, dibuixos ni mostrars.

A tot comprador que no's conformi ab la mercançia, se li retornarà immediatamente son import.

Dirínxese al representant únic de la Societat Or y Brillants.

Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romana, 18, Milán, (Italia).

Calefacció per petroli

Economia Comoditat

BON CALOR SENS OLOR

Higiene ni perill

Calorifer DITMAR

PR 15 PESSETAS PER TOTA ESPANYA

MARIÁN CLANXET

Carrer de la Unió, 14, Tarragona

Farmacia Plana

Al costat de la antiga

CASA FIGUERAS

REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicaments pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Ayuvas minero-medicinals

TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

À LA CASA DE DROGAS y PRODUCTES QUÍMICOS

SEBASTIA CARDONA

Trobaran los aficionats a la fotografia un assortit complet de cambrians, trespeus, cubetas, prempses escorridores, dipòsits d'auqua, esfumadors, calibres, fànsols de varia forma, cartolinias, paper citrat Lumière, paper bromurat Wotz, placas porcellanas, targetas postals sensibles, estereoscòpis y vistas estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Dipòsitor del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Tambour".

Camera instantanea. Llamp exprés 9 per 12 ab 12 chasis 70 pessetas

Periscope-Delta diafragma iris 9 per 12 ab 6 45 »

Express minimum 6 1/2 per 9 ab 6 10 »

de campanya 6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

instantanea Periscope-Delta (Stereoscòpica) 9 per 12 70 »

1inch io gust de participar ma nombrosa clientela, que he rebut las cambrians Stereoscòpicas (Delta-cartouche) ab propietat per poguer aplicar placas y pel·lícules. Presentada a l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa a Espanya que's troba en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més ràpid, no s'altera ni taca

PREUS SENS COMPETÈNCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI À DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

APODACA, 27, Y PLASSA D'OLÓZAGA, 9. TARRAGONA

EXCELCER

En Llanas ven uns paraigues de semi-seda y cutó, de color inalterable, y teixit tantissim bò, que resisteix tota prova al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanos ab uns pintats tan rebòns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer millor, aproposit per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de tota mena que son mol. barats y bons.

Millor dit: no va cap casa en tan bones condicions.

26. COMTE DE RIUS, 26

Quintana y Torres

Guanos ELEFANT

de composició garantida propis pera hortalisses, cerials, llegums, farratges, arbes fruitals, viñas, etc., etc., especials pera cada cultiu.

Materias químiques y minerals de gran poder fertilisant. Despuls: segon, segonet, trits, farina, cuarts y segona. Preus ventajosos.

Carrer de Barcelona, 4.—Tarragona

Gran Saló de Perruqueria

SABATER GERMAN

52. RAMBLA DE SAN JOAN, 52

Los propietaris d'aquest establecimiento tenen lo gust de oferir al públic lo major esmero en tots los serveys. Especialitat en treballs de cabell per dificils y artístichs que sigan. Complet assortit de perruques y demés postos pera teatre que's llogan a preus ar. eglat.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Veniente presentat a la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de **Cloro-anèmia**, ab irregularitat en la menstruació, mancadura de gana y de forces, valg prescriurel lo **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poc temps cobrà appetit y forces y se li regularisaren las regles.—**Dr. Letamendi**.

veniente presentat a la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de **Cloro-anèmia**, ab irregularitat en la menstruació, mancadura de gana y de forces, valg prescriurel lo **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poc temps cobrà appetit y forces y se li regularisaren las regles.—**Dr. Letamendi**.

veniente presentat a la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de **Cloro-anèmia**, ab irregularitat en la menstruació, mancadura de gana y de forces, valg prescriurel lo **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poc temps cobrà appetit y forces y se li regularisaren las regles.—**Dr. Letamendi**.

veniente presentat a la meva clínica la Sra. D.^a N